

معرفی اجمالی

ساحت مدیریت و رهبری

ضمیمه ی شماره ۱۹/۲۷ کتاب معرفی مکتب سرا

www.hekmatjoo.ir

ویرایش مرداد ۱۳۹۲

فهرست:

- ۱- تعریف ساحت..... ۲
- ۲- بیان هدف و ضرورت ارائه ی ساحت..... ۳
- ۳- ارائه ی تعریف و طبقه بندی حوزه های کلی..... ۴
- ۴- طبقه بندی و تعریف حوزه های اصلی..... ۵
- ۵- تعیین جایگاه کاربردی عناوین اصلی..... ۶
- ۶- معرفی کتب و منابع موجود..... ۷
- ۷- معرفی متفکران و راه های ارتباطی با ایشان..... ۱۰
- ۸- ارائه ی تاریخچه ساحت..... ۱۱
- ۹- تعیین حداقل های ساحت..... ۱۲
- ۱۰- تعیین حداقل پیشنهادها برای ساحت..... ۱۳
- ۱۱- انطباق محتوای ساحت با کتب نظام فعلی..... ۱۴
- ۱۲- آسیب شناسی ساحت..... ۱۵
- ۱۳- شیوه های اختصاصی ارائه ی محتوای ساحت..... ۱۶
- ۱۴- معرفی ارزیابان و تصدیقگران ساحت..... ۱۷

۱- تعریف ساحت مدیریت و رهبری

برنامه ریزی برای دستیابی به هدف تعیین شده و تلاش برای اجرای برنامه

توضیحات تعریف :

الف- این تعریف سه بخش دارد که در واقع در برگیرنده ی حوزه هاست. برنامه ریزی، هدف و اجرا.

ب- این تعریف برای دوره حکمت جویی سن بلوغ تا ازدواج است. سعی شده جامع و مانع و ملموس برای این رده سنی باشد.

پ- مدیر در این تعریف کسی ست که هدف مشخصی تعیین کرده و برای رسیدن به آن هدف برنامه ریزی میکند.

ت- تلاش برای اجرای هدف، موضوعی ست که جز مسئولیت های مدیر قرار داده شده است.

ث- این تعریف برای مدیریت به عنوان یکی از ساحت های علم ارائه شده است و مدیریت را هم رده با ساحت هایی چون هنر، فیزیک یا ریاضی میداند و به عنوان یک تخصص در کنار سایر ساحت ها لحاظ میگردد.

۲- بیان هدف و ضروریات ارائه ی ساحت مدیریت و رهبری

هدف از این ساحت، ارائه ی علم و تکنیک های مدیریت به حکمت جویان است. یک شخص حکیم (به عنوان خروجی حکمت سرا) لازم است، در حد متعارف و حداقلی با مدیریت آشنا باشد. درواقع برای همه حکمت جویان تعریف و نقشه جامع مدیریت لازم است.

اما تخصصی شدن در ساحت مدیریت، برای حکمت جویانی که علاقمند و توانمند در برنامه ریزی، هدف گذاری و اجرا هستند لازم است. انتخاب این ساحت برای کسانی که قصد دارند شغل مدیریت را انتخاب کنند لازم است.

لازم به ذکرست، رشته و شغل مدیریت برای جامعه ی ما نیاز مهمی ست که در حوزه علوم انسانی میگذرد. این علم در حال حاضر با مبنای غربی وجود دارد و در نقطه مقابل آن مدیریت ولایی قرار دارد. لازم است مدیریت غربی از مدیریت ولایی تفکیک شده و تبیین گردد.

هدف ارائه کنندگان این ساحت، تبیین مدیریت ولایی ست و معتقدیم حکمت جو مدیر موفق نمی شود مگر اینکه :

الف) بداند مدیریت چیست.

ب) بخواهد در زمینه مدیریت فعالیت کند.

ج) بتواند یک فعالیت را مدیریت کند.

۳- ارائه، تعریف و طبقه بندی حوزه های کلی ساحت مدیریت و رهبری

مدیریت با توجه به تعریف خود دارای سه حوزه است : هدف گذاری ، برنامه ریزی ، تلاش برای اجرای برنامه

الف) هدف گذاری : کلیه تکنیک ها و علوم مرتبط با تعریف چشم انداز ، خط مشی ، اهداف بلندمدت ، اهداف کوتاه مدت ، شاخص ها و به طور کلی اموری که برای تعیین هدف انجام میشوند، در این حوزه است.

ب) برنامه ریزی : تکنیک هایی که عمدتاً با مبنای تئوریک مسیر حرکت را تعیین میکنند. اموری مانند زمان بندی ، تقسیم وظایف ، تخصیص منابع و مباحث اینچنینی در این حوزه میگنجد.

پ) تلاش برای اجرای برنامه : آن فعالیت هایی که در جهت اجرای برنامه و دستیابی به هدف انجام میشود. فعالیت هایی چون مدیریت ارتباط با کارکنان، مدیریت بحران و به طور کلی امور مرتبط با فعالیت های عملیاتی مدیر ، در این حوزه قرار میگیرد.

۴- طبقه بندی و تعریف عناوین اصلی ساحت مدیریت و رهبری

مدیریت از حیث نوع هدف گزاری و گروه مخاطبین (مشتریان)، در بخش های زیر مورد مطالعه قرار میگیرد.

مدیریت دینی - مدیریت فرهنگی آموزشی - مدیریت خانواده - مدیریت اقتصادی - مدیریت نظامی و انتظامی - مدیریت سیاسی - مدیریت دولتی - مدیریت تولید - مدیریت پروژه - مدیریت بازرگانی - مدیریت شهری

حوزه های کلی عناوین اصلی	الف) هدف گزاری	ب) برنامه ریزی	پ) تلاش برای اجرای برنامه
۱	تعریف چشم انداز و خط مشی	برنامه ریزی استراتژیک	ارتباط با کارکنان
۲	اهداف بلند مدت	مدیریت زمان	حقوق و پاداش
۳	کوتاه مدت	مدیریت منابع	مدیریت بحران
۴	شاخص گذاری	مدیریت ریسک	تخصیص منابع
۵		تقسیم وظایف	مدیریت ارتباط با مشتری

۵- تعیین جایگاه کاربردی ساحت مدیریت و رهبری

مدیریت دینی : مدیریت پیامبرگونه بر مجموعه هایی مانند مساجد که هدف، اجرای مطلوب قوانین الهی ست.

مدیریت فرهنگی آموزشی : مدیریت بر مجموعه هایی مانند کتابخانه و آموزشگاه که مخاطب به دنبال کسب علم است.

مدیریت خانواده : هدف گزاری و برنامه ریزی و تلاش در خانواده برای مدیریت بر مسائل خانواده

مدیریت اقتصادی : مدیریت بر مجموعه هایی که با هدف کسب منافع اقتصادی فعالیت مینمایند مانند قرض الحسنه.

مدیریت نظامی و انتظامی : فرماندهی و مدیریت خرد و کلان در مجموعه هایی با هدف ایجاد امنیت و نظم مانند نیروی انتظامی و سپاه و ارتش

مدیریت سیاسی : مدیریت واحد های سیاسی مانند گروه ها و احزاب برای دستیابی به اهداف سیاسی

مدیریت دولتی : مدیریت بر سازمان های دولتی که منافع ملی را نسبت به منافع سازمانی یا شخصی در اولویت قرار میدهند.

مدیریت تولید : مدیریت بر مجموعه های تولیدی که محصولی را مکررا تولید مینمایند، با رویکرد هدف گزاری و برنامه ریزی و تلاش

مدیریت پروژه : مدیریت بر یک پروژه که آغاز و پایان مشخص دارد.

مدیریت بازرگانی : مدیریت بر مجموعه هایی که با رویکرد تجارت و بازرگانی فعالیت مینمایند.

مدیریت شهری : مدیریت بر مجموعه هایی مانند شهرداری که هدفشان ساماندهی شهر به صورت غیر انتفاعی ست.

۶- معرفی کتب و منابع موجود پیرامون ساحت مدیریت و رهبری

منابع بسیاری در زمینه‌ی حوزه‌های چهارگانه‌ی این ساحت موجود می‌باشد از قبیل نرم افزارهایی مانند جنت، مائده و جامع التفاسیر نور و کتب مختلفی که در زیر به نمونه‌هایی از آن اشاره شده است:

عناوین کتب	مؤلف / مترجم	ناشر
الگوی مدیریت اثر بخش مسجد	دکتر رسول عباسی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
خلاقیت در سازمان با نگاهی به متون اسلامی	حسین پرکان	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
مدیریت در اسلام	علی آقا پیروز، ابوطالب خدمتی، عباس شفیعی و سید محمود بهشتی نژاد	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
مدیریت علوی	ابوطالب خدمتی، علی آقا پیروز، عباس شفیعی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
درسنامه مبانی معرفت شناسی تئوری‌های سازمان	ابوالفضل گائینی	
نقدی بر دانش مدیریت (پژوهش مدیریتی و دانش مدیریت)	پال گریزری / دکتر مصطفی صائبی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
رفتار سازمانی با رویکرد اسلامی	عباس شفیعی، ابوطالب خدمتی و علی آقا پیروز	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
اخلاق در اداره	حسین مظاهری	بوستان کتاب
اخلاق مدیریت	قاسم واثقی	شرکت چاپ و نشر بین الملل
اخلاق مدیریت در اسلام	محمد محمدی ری شهری	دفتر تبلیغات اسلامی
الگوی مدیریت اثر بخش مسجد	دکتر رسول عباسی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
ارباب امانت، اخلاق اداری در نهج البلاغه	مصطفی دلشاد تهرانی	انتشارات دریا

عناوین کتب	مؤلف / مترجم	ناشر
اصول مدیریت اسلامی و الگوهای آن	ولی الله نقی پورفر	مرکز آموزش مدیریت دولتی
اصول و مبانی مدیریت اسلامی	اسماعیل قبادی	انتشارات فقه
اعتدال محمد پرتوی از مدیریت نبوی	محمدعلی انصاری	بیان هدایت نور
انگیزش در مدیریت اسلامی	سیدغفار رضوی پور	ایلاف
پیش نیازهای مدیریت اسلامی	محمدتقی مصباح یزدی	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
رفتار سازمانی با رویکرد اسلامی	عباس شفیعی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
سیاست و مدیریت از دیدگاه امام علی (ع)	محمدتقی رهبر	سازمان تبلیغات اسلامی
سیره مدیریتی امام علی	محسن عباس نژاد	بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه
سیره نبوی	مصطفی دلشاد تهرانی	دریا
سیصد نکته در مدیریت اسلامی براساس تفسیر نور	محسن قرآئی	مرکز فرهنگی درسهای از قرآن
سیمای مدیر موفق در سوره یوسف	محمد موحدی نژاد	مرکز فرهنگی درسهای از قرآن
مبانی مدیریت اسلامی	رضا نجاری	دانشگاه پیام نور
مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن	محمدعلی انصاری	بیان هدایت نور
مدیریت اسلامی	محمد حسن نبوی	دفتر تبلیغات اسلامی
مدیریت اسلامی	مسعود احمدی	انتشارات پژوهشهای فرهنگی
مدیریت اسلامی	محمدحسین ابراهیمی	دفتر تبلیغات اسلامی
مدیریت اسلامی	مهدی طیب	نشر سفینه
مدیریت اسلامی	قاسم واثقی	زمزم هدایت
مدیریت اسلامی و الگوهای آن	لطف الله فروزنده	دانشگاه پیام نور

عناوین کتب	مؤلف / مترجم	ناشر
مدیریت در اسلام	عباس شفیعی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
مدیریت در اسلام	مصطفی عسکریان	جهاد دانشگاهی
مدیریت علمی، مکتبی از دیدگاه اسلام	عباسعلی اختری	شرکت چاپ و نشر بین الملل
مدیریت و نظام اداری از دیدگاه امام علی علیه السلام	سیدحسین سیدی	آستان قدس رضوی
ملک سلیمان جلوه هایی از مدیریت در قرآن	محمدعلی انصاری	بیان هدایت نور
نظام اداری مسلمانان در صدر اسلام	عبدالحی کتانی	
نگرشی بر مبانی مدیریت اسلامی	محمد رضا سرمدی	پیام رسان
نگرشی بر مدیریت اسلامی	سید رضا تقوی	شرکت چاپ و نشر بین الملل

عمومی :

آموزش مدیریت در ۳۶ ساعت - نوشته: لستر بیتل - ترجمه: محمدعلی حقیقی، محمد مهدی
 علیمردانی - ناشر: سازمان مدیریت صنعتی

سایت e-modiran.com سایت mgtsolution.com سایت modiresabz.com

۷- معرفی متفکران و راه های ارتباطی با ایشان پیرامون ساحت مدیریت و رهبری

۸- ارائه‌ی تاریخچه ساحت مدیریت و رهبری

مدیریت با توجه به تعریف آن (برنامه ریزی برای رسیدن به هدف و تلاش برای اجرای برنامه) ، از ابتدای خلقت بشر وجود داشته است. نقطه عطف تاریخی مدیریت ، دیدگاه های مدیریتی اسلام است. مدیران اسلامی که در راس آنها ائمه اطهار هستند، روش مدیریت ولایی را در مقابل مدیریت طاغوتی ارائه نموده اند.

۹- تعیین حداقل‌های ساحت مدیریت و رهبری

در موضوع مدیریت ، حداقل باید علاقمند بود. از نظر شخصیتی ترجیحا فرد برونگرا و با قدرت تصمیم گیری قاطع نیاز است. مدیر باید محقق خوبی بوده و اطلاعات خود را به روز سازد.

۱۰- تعیین حداقل‌های نیازها برای ساحت مدیریت و رهبری

مدیر موفق باید در کاری که مدیریت میکند تخصص کافی داشته باشد. مثلاً برای مدیریت یک مجموعه تولیدی باید اصول فنی و تخصصی محصول را بشناسد. برای مدیریت یک مجموعه دینی باید احکام و اصول دینی و معرفتی را بداند و به آفت‌های احتمالی زیرمجموعه خود واقف گردد.

۱۱- انطباق محتوای ساحت مدیریت و رهبری با کتب نظام فعلی

در نظام آموزش و پرورش فعلی درس مدیریت از دانشگاه به بعد ارائه می‌گردد.

۱۲- آسیب شناسی ساحت مدیریت و رهبری

مطالب و منابع موجود در مورد مدیریت، (با توجه به ریشه های انسانی) متأثر از ریشه های اعتقادی و دینی محققین است. با توجه به اینکه اکثر منابع مدیریت یا مستقیماً غربی است و یا برگرفته از رویکردهای غیر اسلامی است، دستیابی به علم مدیریت اسلامی مانند مدیریت جهادی لازم است.

به نظر می رسد ارائه ی حکمت گونه مفاهیم مدیریتی غربی ، حکمت جو را دچار سردرگمی و التقاط نماید. لذا لازم است پایه های اعتقادی در مواجهه با مباحث مدیریتی تقویت گردد.

۱۳- شیوه های اختصاصی ارائه ی محتوای ساحت مدیریت و رهبری

در ابتدا باید حکمت جو در کنار مدیران موفق قرار گیرد تا بتواند یک جایگاه کاربردی مورد علاقه خود که در آن مستعد است را انتخاب نماید.

سپس به صورت تخصصی حول مباحث پیرامون آن مطلب اطلاعات و تجربه کسب نماید.

در گام سوم باید به صورت تخصصی به همکاری با مدیر موفق مورد نظر پردازد.

نهایتا حکمت جو میتواند یک مجموعه در زمینه موردنظرش را مدیریت نماید.

۱۴- معرفی ارزیابان و تصدیقگران ساحت مدیریت و رهبری

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا

لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

و کسانی اند که می گویند: «پروردگارا، به ما از همسران و

فرزندانمان آن ده که مایه روشنی چشمان [ما] باشد، و ما را پیشوای

پرهیزگاران گردان.

< آیه ۷۴ سوره فرقان >